

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetésekért olvasó díj szerint számíltjuk. — Egyes számai ára 20 fillér.

—: Megjelenik minden szombaton. —:

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

Főmunkatárs:

KÁDÁR FERENC

Felolvasó szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

A lapba szánt közlemények

és cserepéldányok a főmunkatárs címére (Csikszereda, Apaffy-u. 3.) az előfizetési díjak pedig Dr. Gál József ügyvéd címre küldendők

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlert sora 20 fillér.

Lukács—Désy ügy.

Abban az országos, s ma már európai hírű ügyben, melynek címét e sorok élére tettük, a budapesti kir. törvényszék, mint büntetőbírósként akként végzett, hogy nem engedte meg azon ténykörmények bizonyítását, melyeknek alapján Désy Zoltán azt állította, hogy Lukács László Európa legnagyobb panamistája.

A kir. törvényszéknek, mint büntetőbírósként ezen végzése akként van megindokolva, hogy a nem jogász, laikus közönségben könnyen ébresztheti azt a hitet, hogy a bíróság fellegőse helyes. Pedig nem helyes. E soroknak az a célja, hogy e vélemény helytállóságát bebizonyítsa.

Mindenekelőtt kijelentjük, hogy e kérdés tárgyalásánál pártpolitikai tekintetek nem irányítanak, mert itt sokkal magasabb érdekről, arról van szó, hogyha a bíróságnak e kérdésben elfoglalt álláspontja megáll, s ez mint helyes fellegőség a közudatba átmev, akkor az ország legfőbb közbizleti és legfontosabb közhivatalnokai állásait betöltő egyének, mondjuk a miniszterek, ha ezt lelkiismeretük és erkölcsi érzékük megengedi, jövőre az ország vagyonával és szabadságával büntetlenül garázdálkodhatnak.

És itt ezen állításunk megcáfolására ne hozza fel senki a miniszteri felelősségről szóló alkotmányjogi alaptörvényt, az 1848. évi III. törvénycikket. — Kérdem, hogy ezen törvényt meghozatala óta alkalmazták-e bár csupán egyetlen egyszer? Pedig nem tagadhatja senki, hogy Magyarország legújabb történetében is fordult elő eset, a midőn ezen törvényt alkalmazni lehetett és kellett volna.

Szomorú, de való, hogy ezen törvényünk

is csak olyan, mint legtöbb alkotmányjogi alaptörvényünk: írott malaszt. Tehát világos és a közelmúlt eseményével bebizonyított tény, hogy az ezen törvényben lefektetett szigorú megtorló rendelkezések többé nem alkalmasak arra, hogy egy magáról megfélekedett minisztert visszaretentessenek attól, hogy törvénytelenséget és erkölcstelenséget ne kövessen el.

Az ilyen urakkal szemben ez ideig egyetlen fegyvere volt a magyar nemzetnek: nyilvánosságra hozatala minden olyan cselekedetnek, a mi közérdeklőbe, közlisztességbe ütközött. S ez által ki szenvedett kárt? Senki. De a közérdek igen-igen sokat nyert.

Közhivatalnok ellen elkövetett rágalmaszás és becsületsértés esetében a törvény az állított tényl, illetőleg kifejezés valódiságának bebizonyítását megengedi. Ennek következtében, ha a vádlott állításait bebizonyította, a bíróság a vád alól felmentette, s a sértett ezen felmentés konzekvenciáit levonva, eltűnt a közélet szinpadáról. Ha pedig a vádlott állításait bebizonyítani nem tudta, a bíróság elkövetett cselekedeteért a törvény teljes szigorával sújtotta, sértett pedig felemelt fővel hagyta el az igazságszolgáltatás felszentelt csarnokát s mindkét esetben a „megsértett világrend” helyére volt állítva. Senki sem tagadhatja, hogy ezen eljárás nagyban hozzájárult a közélet tisztításához.

Miért akarja tehát a budapesti törvényszék ezt a törvényben gyökerező gyakorlatot most egyszerre megszüntetni, s ezen utolsó fegyvert is kivenni a magyar nemzet kezéből?

Ha az képezte volna a vádtárgyat, hogy a bíróság büntesse meg Lukács László miniszterelnököt azért, mert panamázolt, akkor igen is helyén való lenne a végzésnek az az indokolása:

— Nem interjúvolnam meg, ugymond, de be kell vallanom, hallottam, ugy beszélnek önről, mint igen különös személyiségről.

Az ön furcsasága ugy látszik, paratlan s ha szabad így kifejeznem magam, ön fejfel lefelé s zsebbe dugott lábball rója az életet. ami bizonyára nem nélkülözi az eredetiséget

— Bizonyosan.

— Jó!... Nos hát uram, amit öntől szeretnék kapni: egy énekdota, egyszerű kis énekdota készülő könyvem számára, melynek címe: Iboratosok.

— Uram, mondám, állók rendelkezésére. Tessék helyet foglalni!

Egy sörös üveget tettem eleje. Attól való féltében, hogy illetlenül viselkedik velem szemben, leült jól-rosszul egy különös karszékbe, meglehetősen erőlködve, hogy kényelmesnek lásson.

— Igen, folytatta, egy énekdota, egy semmiség.

— De valami valódi, átélte dolog — az kell nekem.

— Ha valami átélte dolgot óhajt, feleltem, nem is fordulhatott volna jobb helyre. Nekem éppen van ilyen.

— Uram, jelentem ki tehát, én kiváló haltenyésző vagyok!...

... Van nekem Páris környékén egy kis patak, amelyben huszezer lazacot neveltek évente — egygyel som kevesebbet. De el sem hinné, mennyi nehézséggel jár az izletes állatnak tenyésztése. Az hallatlan. A fiatal halacska, amiket vásárolok, esendős vízben születnek és, mihielyt dobodom a folyóvízbe, százával talnak bele! — Százával, uram! Ugy hogy kénytelen vagyok uszócekket adni nekik s testük körül kis parafafóvet kötni!...

De most nem arról van szó... ez csak...

— Bevezetés?

— Fején találta a szöglet, uram, bevezetés, valóságos bevezetés!...

hogy a szuverén hatalmat gyakorló bíróság ugy talalta, hogy arra sem hivatva, sem pedig feljogosítva nincs, hogy egy másik szuverén testületnek, a magyar törvényhozás testületének, ellentétes fellegősü pártjainak működése és tevékenysége felett a bírói tisztelet gyakorolhassa, mert ha ezt tenné, akkor egyenesen megsértené és legázolná az 1848. évi III. t. cikkben foglalt alaptörvénynek ama rendelkezéseit, melyek a miniszterek jogi és politikai felelősségét az országgyűlés ellenőrzése és elbirálása alá helyezik.

De nem ez az abszurdumnak nevezhető eset képezte a vád, illetve az ítékezés tárgyát, hanem az, hogy Désy Zoltán 1912. szeptember hó 18-án Lukács Lászlóra, a magyar kormány elnökére, tehát a törvény által alkotott hatóság tagjára vonatkozó vádaskodásban olyan kijelentést tett, mely a közfellegőség szerint is nemcsak meggyalázó, hanem lealacsonyító véleményt foglal magában.

Tehát olyan kifejezést használ, mely a bíróság minősítése szerint a nyilvános becsületsértés vétségének a tényálladékát foglalja magában.

Minthogy pedig a törvény ilyen esetben megadja a vádlottnak az a jogot, hogy állításait bizonyíthassa, a bíróság helytelenül járt el, midőn égerutat keresve, Désy Zoltánt elütötte a bizonyítás lehetőségétől, mi által — ha szándékában állott is, nem Lakács Lászlónak tett szolgálatot, sőt ellnkezőleg, — erős alapot szolgáltatott arra a feltevésre, hogy bizony Désynek az állításai igazak. Ennek további folyománya pedig az, hogy az ország közvéleménye Désy Zoltánt a miniszterelnök sérelmére elkövetett nyilvános becsületsértés vádjára alól máris felmentette.

A „CSIKI HIRLAP” TÁRGÁJA.

ESTE.

Alkonyodik. Az ég pereméről
Bucsúcsókat dob vissza a nap.
Küzel az este. Szellő lebben
A suttogó fák üstökébe kap,
Aztán elül a lombok között.
Csend. Hallgat az este. Imádkozunk.

Sötét van. Távoll lefut egy csillag,
Utána fényes, hosszú sáv marad.
Valaki meghalt. Ki tudja, hol?
Alszik a madár a bokor alatt.
Lassan csendesen foljón a hold.
Hallga. Meccel az éj. Imádkozunk!

Zakariás Balint.

A KAKAS.

(Humoros karcolat.)

— Alphonse Allais után franciából: — Ar —

— Alphonse Allais urral van szerencsém beszélni?
— Vole

... Ha megengedi az olvasó, egy kis közbeszédre teszek, mit arra használok fel, hogy egy kis feleletes leírását adjam látogatómnak.

Egy negyvenéskorúli narancsárga arcú, zöldes haja férfi volt. Ritka növényi, csönövényi szakállú szomoruan üdte hosznakás ábrázatát. Szemét két óriási aranyba foglalt üveg lomez védte a portól. Kopott fekete kabátja leért egész a sarkáig. Azonkívül gyüngyszürke kamáslit viselt; koppanhangja volt a fekete kezében sétálpálcá.

... Tudnia kell, hogy rendszeren júniusban kezdem kísérletezéseimet. Májusban megkísérlem levélkőzni velem született lustaságomat s lassankint hozzászoktatni magam az éberséghez... mivel — ön jobban tudhatja, mint bárki más — a jó baltenyészőnek a nappal együtt kell felkelnie.

A mult evben ugy próbáltam meg kerázni magamról a szerencsétlen marmottatermeszetemet, hogy: vettem egy kakast.

A kakas — hallotta talán beszélni némely utazótól — a kakas, mondóm, igen korán fölkel és mihelyt talpon van, egyetlen gonlja, hogy kiáladjon, mint egy számar. — Nines ennél jobb módja, hogy kiszűkjék ágyából egy maganfajta külön ember.

Vettem tehát egy jó festakatu kakast s elhelyeztem az erkélyemen. De alighogy ott volt, a szomszédok panaazkodni kezdtek. A szárnyas orditozása — ugy látszik — zavarta almukat. Kénytelen voltam tehát kakasurfiat a lakás belsejében elszállásolni. Miután házgomlómok figyelmeztett, hogy a szalon, a haló, az ebédlo nem alkalmasak az ilyen fajta lakó befogadására, a sütészobna hátterébe szorítottam neki helyet.

Igen ám, csakhogy e homályos tartozkodás helyen nem kukorékolt a gazfikkó!!!

Ki rázza fel a kakast nehéz álmából? A Hajnal. Tüntesettek el a Hajnalt s a kakas a világ legérzékenyebb állatja lesz. Noshát, minthogy a Hajnal nem méltozott behatolni az én sötét szobnámba, átkozott kakasom egész délig ugy atudt, mint a bunda s egy vakantást so adott. Ez meg épenéssel nem tetszett nekem... Mit gondol, mit csináltam e bonyolult helyzetben? Praktikus ember vagyok, én, tudja... nem sokat teketóriáztam!

— Megette a kakast?

— Dehogyan ettem meg a kakast! Egész egyezően vettem neki egy éberszótóránt.

HETI KIS TÜKÖR.

Ugyancsak csöstell hullanak a markunkba olyan fontos események nap-nap után, amelyeknek idejegyzésére elég terünk sincs. De még se kell sokat töprengenünk rajta, hogy a hónapok óta közérdeklődés tárgyát képező Déry-Lukács pör emelkedjek itt az első helyre. Ennél bizony furcsább eset tán soha még meg nem esett. A kiszivárgó tényadatokból maga az ország közönsége is megállapította, hogy a súlyos vádak nem alaptalanok s aligha lemosásuk Lukácsról valaha a jövő vizei az agyon értelmezett „panamista” jelzőt. És a bíróság, amit szintén előre láthattunk, elítélte mégis Dényt. S jött erre aztán az a nyilatkozat, melyet Andrássy Gyula, Apponyi Albert és Zichy Aladár grófok írtak alá s melynek következő sorai a legjobban bevilágítanak a kulisszák mögé.

Kijelentjük, hogy meggyőződünk a következő tényállás valóságáról: Lukács László a Magyar Banktól négy millió koronát felülhaladó összeget kapott különböző, az állam és a bank között kötött üzletek, szerződések és egyezségek alkalmával, különösen a sószerezés meghosszabbításának alkalmával, a Magyar Bank díszkre! kiadásainak tételéből szabad rendelkezésre. Ezt az összeget, habár állami tiszviselő nyugtázta, Lukács László soha az államkasszába nem szolgáltatta, azzal soha — mint állami pénzzel — el nem számolt, hanem azt a munkapárt választási költségeinek fedezésére fordította. E nyugtát a Magyar Banknál még most is őriztetnek.

Lukács László tehát azt az alkalmat, midőn az állam nevében járt el, arra használta fel, hogy politikai pártját illegitím vagyoni előnyhöz juttassa és ugyanezen összeg erejéig az államot megkárosítsa.

Ezt a vádat tehát magunk is emeljük és a tények teljes ismeretével, komoly felelősségünk tudatában elvárjuk, hogy állításainkért törvényes feleltre vonassunk.”

Ami közállapotainkat kegyetlen fénnel megvilágító ügy tehát a Déry nyakába varrott egy havi fogházzal és 400 K. pénzbüntetéssel még korántsemcsin elintézve. Erre mutatnak azok a bécsi újsághangok, melyek megütik már a Lukács-kormány végakordját. S kérdés, hogy a hétfőre újra összehívott képviselőház, amikor is a szövetséges ellenzéki pártok tagjai is megjelennek az ülésen, nem lő-e ki a közszükséglet erejével a vágy, hogy jöjjön el végre a rendszerváltozás...

Mikor ezek a kérdések foglalkoztatják az elméket, szinte nem is törődnek már a választói javaslat módosításaival, melyek elvégre se jelentősek. A harmincéves korhatár megmaradása mellett figyelemre méltó a minimális adó-censusnak 2 koronában megállapítása. Az általános sztrájkjal fenyegetőzésnek tudható be jórészt e módosítás. Az erre vonatkozó szervezési munka ugyanis még mindig folyamatban van.

A belpolitikai hullámveredések mellett igen súlyos kérdések csucosodnak felénk a közös miniszteri tanácskozások tömkelegéből. Újabb katonai követelésekkel állunk szemben. Bécs tőlünk a végtelenségig csak pénzt és vért kíván. De hát amikor négy milliókat olyan könnyen el lehet pártkasszálni, hogy Lukács tette, miért ne szállíthatnánk mi, amennyit csak épen kérnek odafenn. Elvégre is jó és üdös örömet szerezni katonáknak. Sohse tudni, melyik percben lesz rájuk szükség. Királyunk levele épenséggel nem támasztott kedvező visszhangot az orosz udvarban, s hogy a háborúról tegyünk említést: az európai helyzet csöpet se rózsás. Sőt a török háború csúcába, melynek sora a török győzelmek ellenére is még soká elhúzódhatik — még nyugtalanítóbb kérdések is torlódnak: az albán állam területének megállapítása, mely Skutari sorsa miatt bennünk alaposan érdekel és a román bolgár konfliktus, mely szintén vitás terület-

határolásban éleskedik. — Magáról a háborúról újabb fordulatot jelző mozzanat nem jegyezhető fel. Elég az, hogy mozog a föld benn is künn is. Mikor fog már egyszer megállni? — Vagy tán ez a világ sora?!

Esküdszéki tárgyalások.

A csikszereadi kir. törvényszéknél a februári esküdszéki ülészek folyó hó 17-én (hétfőn) vette kezdetét, amely napon tárgyalás alá került a halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Blaga János a Péteré csikdánfalvi 21 éves fiatal legény bűnügye.

A tanács tagjai voltak: Elnök Kovács Lajos kir. tsziki bíró; bírák: Baldi Aurél kir. tsziki bíró és Veress Arpád kir. járásbíró; jegyző: Dr. Baróti S.

A közbírák Jeney László kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Imecs János ügyvéd látta el.

A vád tárgyat az képezte, hogy Blaga János a Péteré vádolt Albert Andrást Csikdánfalván 1912. évi december hó 1-én, midőn, mintegy 5-ön Maroshévízről munkából haza tértek, azért mert Albert András a megígért féltér palinkát nem vette meg, a kezében lévő bukkából készült csakánnyal egy ütéssel úgy fejen ütötte, hogy ennek következtében agyvérzéses folyván Albert András december 5-én meghalt.

A tárgyaláson a bevett bizonyítékok alapján az esküdtek vádoltat halált okozó súlyos testi sértés büntetésben mondták ki bűnösnek, amely verdit alapján a tszék a bík. 306. §-a szerint a fennforgó enyhítő és súlyosító körülmények mérlegelésével vádoltat 4 évi fegyházbüntetésre ítélte, amely büntetésből az előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság beszámításával 2 hónapot és 10 napot kitöltöttek tett. Az ítélet jogerős.

Kedd (február 19.) Kedden a szándékos emberölés büntetének kísérletével vádolt Truca Ádám Istváné és a könnyű testi sértés vétsége miatt vádolt Csibi Imre dírói lakosok bűnügye került esküdszéki tárgyalás alá.

A bíróság ezen bűnperben a tárgyalás adatai alapján a következő tényállást állapította meg és vette bebizonyítottak:

Gyergyóditróban 1912. évi november 13-án Csibi Imre ittás állapotban összehalmozott a vele közös háztartásban lévő Truca Ádám Istvánéval, akit szerződésből kifolyólag kötelessége volt eltartani. Összehalmozás közben Truca Ádámot pofon ütötte s ez által rajta könnyű testi sértést okozott Truca ekkor a bantalmazást nyomban nem viszonozta, hanem este lelékvés után megvárta, amíg Csibi Imre elaludott és ekkor az ágyához menve, egy fejse fokával 10 ütést mert rá, minek következtében Csibi súlyos sérüléseket szenvedett.

Dr. Encsy Kálmán kir. alügyész Truca Ádámmal szemben szándékos emberölés büntetésnek a kísérlete és Csibi Imrével szemben könnyű testi sértés vétsége címen emelt vádat.

Truca Ádám vádolt a fő tárgyaláson beismerte cselekményét, de azzal védekezett, hogy Csibi Imrét nem volt szándéka megölni s csak azért ütötte, hogy puhuljon, mert kemény ember.

Dr. Encsy Kálmán alügyész vádbeszéde, dr. Pál Gábor és dr. Buzás József védők védbeszédeinek elhangzása után az esküdtek a bevett bizonyítékok mérlegelése alapján az ügyész vádolt elterően Truca Ádámot súlyos testi sértés büntetésben, Csibi Imrét könnyű testi sértés vétségeben mondták ki bűnösnek, mely verdit alapján a törvényt alkalmazó bíróság Truca Ádámot 6 hónapi börtönrre, Csibi Imrét pedig 3 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Február 19-én (Szerdán) szándékos emberölés büntetével vádolt Virág Adolf bűnpört tárgyalta az esküdtszéki bíróság. Az esküdszék megalakítása után tárgyalás alá vették az ügyet, a melynek tényadatai a következők:

1904. év november hó 26-án Csatoszeg község utcáján összerakott rónkifalon verfelgyva találtak György András csatoszegi lakost. A nyomozas megindult és a gyilkossággal Beke Imrét mint tettest, György Ignácot mint felbujtatót gyanúsította a hatóság. 1905. évben tartott esküdszéki tárgyaláson azonban Beke Imre vádoltat felmentette az esküdtszéki bíróság, mert csupán egyetlen egy ténytana látta az esetet. György Ignác ellen pedig az ügyészség a saját halálkörében bizonyíték hiányában szüntette meg az eljárást.

A csendőri nyomozó közölnék az akkori esküdszéki tárgyalás után tovább nyomoztak, s több mint négy esztendő nyomozas után azt állapították meg, hogy a kérdéses este Virág Adolf csikszentsimoni lakos tejszcsen Csatoszegre járt, hogy Tódor Péter legényen, aki neki a fél szemét kiszúrta — hosszút álljon Gyauuokok merülék fel, hogy talán tévedés-

ből Tódor Péter helyett György Andrást ütötte volna meg Virág Adolf, s ezen gyanuokok alapján emelt vád folytán az ügy esküdtszéki bíróság elé került. Az esküdtek azonban dr. Encsy Kálmán alügyész vádbeszéde és dr. Gál József ügyvéd védbeszéde után Virág Adolfot nem bűnösnek találták a szándékos emberölés büntetésben s ez alapon a törvényt alkalmazó bíróság — melynek tagjai Kovács Lajos törvényszéki bíró mint elnök, Baldi Aurél törvényszéki bíró és Veress Arpád kir. járásbíró, mint szavazó bírák voltak. vádoltat a vád és következményei alól felmentette.

A csikvármegyei magánjavak gy.-tölgyesi birtokának rendszeres gazdasági terve.

A vármegyei magánjavakhoz tartozó gyergyó-tölgyesi erdő és legelőbirtok a 80-as években történeti állami kezelésbe vétel óta mostanig csak ideiglenes jellegű gazdasági terv szerint kezeltett.

Ez az állapot az előző két évtized alatt többször adott alkalmat gazdasági zavarok keletkezésére; s egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy a nagy kiterjedésű és nagyértékű közvagyon kezelésében a rendszerességet és céltudatos gazdálkodást jövedelmezőségében pedig a tartamosságot meggyőzőkereztesse.

A jövedelmek kivárt mértékét csak rendkívüli fahasználati engedélyekkel lehet elérni; s a kezelés rendszerességét néha erdőrendészeti áthágások és ezzel járó büntetések is zavarták.

Hogy ez az állapot sürgős változást kíván, azt régóta érezte egy a magánjavak igazgatósága és vagyon felügyeleti hatósága, mint a m. kir. állami erdőhivatal és az erdőrendészeti hatóságok; s a helyzet megváltoztatása érdekében tett lépések eredményre is vezettek.

1908-9. években földmivelésügyi miniszter ur az állami erdőhivatalhoz nagyobb műszaki erőt osztott be, hogy e birtokrendszeres gazdasági terve soronkívül elkészíthető legyen; s a beosztott erdőtiszték Daempler István m. kir. főerdőmérnök vezetésével — az állami erdőhivatal főnököknek irányítása mellett — derekas munkát végezve az 1909-1911. években az összes felmérés és becslési külső munkálatokat elvégezték; s az 1910-1912. évek folyamán elkészítették a 30 kat. szelvényből álló alaptérképet, a 8 szelvényből álló gazdasági térképet és az egy lapon (1 hüvelyk = 800 öl mértékben) kisebbitelt atnézeti térképet; valamint a rendszeres gazdasági tervet, mely 4 (négy) vas-kos kötelet áll.

E gazdasági tervet a magánjavak igazgatónácsa a vallás és közoktatásügyi miniszter ur — mint vagyonfelügyeleti felhatóság — kiküldöttjének jelenlétében, szakértői előadás és tárgyismeret alapján folyó (febr.) hó 20-án, a nagyjelentőségű ügyhöz méltó érdeklődéssel tárgyalta és lényegében vágó módosítás nélkül egyhangulag magáéva is tette.

Mivel e rendszeres gazdasági terv a vármegyei magánjavakhoz tartozó nagykiterjedésű és nagyértékű birtokok kezelésének a modern szakismeretek, a rohamosan fejlődő közgazdasági és faipari viszonyok, valamint e vagyon rendelkezését képező fontos célok figyelembe vételével új irányt szab; a gazdálkodásnak pedig a rendszeresség, céltudatosság és programszerűség bevezetésével új korszakát nyitja meg; indokolt hogy annak lényegét — legalább „dióhéj”-ban — e helyen is ismertetessük.

Mellözve itt a gazdasági terv műszaki részének ismertetését, csupán a következő lényeges adatok közlésére szorítkozunk:

1. A birtok kiterjedése részletes felmérés szerint	53838 k. hold
melyből erdőszült terület	46335 k. hold
havasi legelő	6903 k. hold
Gazdasági beosztás szerint az erdőszült területből	
feltétlenül fentartandó erdő	40006 k. hold
vedőerdő	1100 k. hold
luxus erdő	64 k. hold
ligetes erdő	1495 k. hold
havasi erdő	4280 k. hold

A feltétlenül fentartandó erdők rendszeres erdőkezelés mellett hivatva vannak arra, hogy lehetőleg éventenként egyenlő mennyiségű és értékű faállomány kihasználásával a jövedelem tartamosságát biztosítsák. Ezek külön gazdasági osztályt képeznek és fekvésük szerint 8 osztályba soroztattak, melyek a fahasználatokat faipari gőcpontok szerint csoportosítva, lehetőleg a tartamosság következményeinek megfelelően lehessen 100 éves vágforduló alapul vételével elhelyezni és előnyösen értékesíteni.

A véderők hivatása főképen az, hogy me-redek, sziklás, köves helyeken a talaj termő-képességét és jövedelmezőségét fentartsák, s az alattuk levő utakat, építményeket stb. védelem-ben részesítsék.

A *havasi erdő* Tölgyes község felett védelmi és szépeszeti érdekeket szolgál.

A véderők és luxus erdő aránylag csekély kiterjedésűek és jövedelmezőség szempontjából alárendelt jelentőségűek.

A *ligetes erdő* gyepek tisztások és kisebb-nagyobb f csoportok váltakozó berendezésével legettetésű — vagyis állattenyésztési — érdekeket van hivatva szolgálni.

A *havasi erdők*, havasi legelők körül a legelő nyájának zivatarok és zordidó alkalmával menedéül szolgálnak, s lapályos jó minőségű részeik fakilhasználás alkalmával ott, ahol a bir-tok tulajdonjoga által érdekelte lakosság állate-nyésztése érdekében *legelő bicéltésre van szükség, főhózatásan gyepfelépítést általában, tehát szintén állattenyésztési érdekeket szolgálnak.*

2. A *biotok gazdasági állapota az erdők állományát illetően* egészen véve nem mondható kedvezőtlennek, mert habár az 50-es, 60-os és 70-es években az akkori legettetésű erdők rengetek területek faállományát elhanyagvástották, a 80-as és 90-es években pedig türeszalom bér-letekkel és egyéb rendszertelen feladásokkal rengeteg területnek — ma milliókat érő — faállományát pusztították el; az alsóbb fekvésű helyek a magasabban fekvő hegyoldalak és hegytetők faállományának magterméséből nagyrészt újra erdősítettek és most szép középkorú vagy fiatal fenyvesekkel vannak borítva; a meredek és elkopárosodott részek, valamint az elhanyagolt régi vágások pedig több mint 2000 k. hold területen a legutóbbi 10 év alatt gondos munkával és költséggel újra erdősítettek oly sikeresen, hogy e munkálataért a vármegye több rendbeli nagy jutalmat is nyert.

A természet utóérhetetlen gondossága párosulva az emberi jóakarattal és munkával: a multaknak mérhetlen gazdasági hibáit és tévedéseit annyira pótolta, hogy jelenleg már:

- a I. korosztályu 81—100 és több éves (érett) erdő mennyisége normális,
- a II. korosztályu 61—80 éves (félérett) erdők nem csupan 36 százalék hiány;
- a III. korosztályu 41—60 éves (középkorú) erdőknél 51 százalék hiány;
- a IV. korosztályu 21—40 éves (félközépkorú) erdőknél 1 százalék hiány mutatkozik
- az V. korosztályu 1—20 éves (fiatal) erdőknél pedig 88 százalék többlet van;

s e gazdasági állapot mellett a felhasználatok annyira kiegyenlíthetők, hogy a jövedelmezőség tlnságos zökkenések nem lesz kitéve, mert:

- az első 20 év alatt a normalis lamennyiség (cirka 8300 klt.-on) kihasználható;
- a második 20 év alatt csupan 20%-nyi visszaesés lesz,
- a harmadik 20 év csupan 12%-nyi visszaesés várható; de ezt az addig középkorúva fejlődő (jelenleg V. korosztályu fiatal) állományok előhasználatainak (gyeritéseknék) belterjes fogantatásával teljesen pótolni lehet.

A legközelebbi 10 év alatt évenként mintegy 400—470 kholdnyi terület érett faállományra kerülhet eladásra, aminek faertéke a mai társak mellett is legalább *félmillió* koronára tehető.

Ami a *havasi legelők és erdő kaszálók* gazdasági állapotát illeti: ezeknél természetü okozatos munkára van szükség, hogy bekövetkezhessenek az állapot, amit az állattenyésztés és okzerű legelő (és rét) gazdaság, valamint a jövedelmezőség szempontjából kedvezőnek mondhatunk; mert itt a természet utóérhetetlen gondossága csak abban volt képes megnyilvánulni, hogy erdők szomszédságában, vagy közelében tekvő nehéltapósok, vagy kielt talajú nehéltapósok legelőszékek fenyőmaggal bevetődtek és újra erdősítettek: magas hegytetőkön és hegyhátakon — hova a tenyőmagot az alább tekvő erdőkből a szél fel nem vihette — a kielt talajú részeket elmosódás és áfonyásodás váltotta fel a kipusztult gyepszőnyeggel.

Az emberi munka és gondosság, mely a legelő gazdaság terén a rendszeres kosarazásban talaj egyengetésben, molnátlól, gyomótlól, kőtől stb. való tisztogatásban nyer legelső sorban kifejezést: a mai bérleti rendszer mellett még a kezdet nehézségeivel küzd, s fog küzdeni mind addig, amig az ösöktől örökölt és minden zületében elavult föbérleti és albérteli rendszert a mai kor gazdasági fejlettségének és székely népünk állattenyésztési érdekeinek megfelelő modern gazdasági rendszer fel nem váltja.

(Folyt. köv.)

A székely deputáció eredményéről.

A deputáció egyik résztvevő tagjától vettük az alábbi sorokat:

Az 1895. évi VII. t. c. I. §-ában foglaltak szerint a „Székely-körvasut” Székelyudvarhely várossal összekötendő. Az említett törvényszakasz az összekötés tekintetében fixpontot nem jelöl meg, a mennyiben csak azt mondja, hogy az említett körvasut egyik „legalkalmasabb” pontjából történjek a kiágazás.

1895-től maig terjedő idő alatt azonban így Udvarhely, mint Csikmegye valamint Székelyudvarhely és Csikszereida városok közvéleménye oda alakult ki, hogy az a „legalkalmasabb” kiágazó pont Csikszereida város. Az így kialakult közvélemény ma már hangosan követeli, hogy az említett törvényszakasz ily értelemben hajtsassék végre.

A közvélemény elől végül is nem térhetek ki az említett vármegyék és városok vezető faktorai s megindult a mozgalom, hogy a magyar kormánytól egy monstre küldöttség kérelmezze a törvény ilyen értelmű végrehajtását.

F. hó 12-én az említett megyék és városokból tehát elindult a deputáció, hogy felkeresse azokat, akiktől ez időszerűt a székely érdekek istápolása remelhető.

A gondosan előkészített mozgalomnak meg is volt a kívánt sikere, mert a 100-nál több tagból álló székely küldöttséget úgy Lukács László miniszterelnök, mint Beöthy László kereskedelmiügy és Teleszky pénzügyminiszter urak oly szívvelyesen fogadták, amilyenre kevés példa van.

A Gyalókyai főispán, Fejér Sándor és Sebesi János alispánok által előterjesztett kérelemre mindhárom miniszter kijelentette, hogy a deputáció kéréseit a pénzügyi viszonyok javulása bekövetkeztével — teljesíteni annyival is inkább szükségesnek tartják, mivel az említett vasutvonal kiépítése nem csak „helyi érdek”, hanem „országos közérdek” is.

Anyira közvetlen és kedvező volt az említett kormányfőriák ígéréte, hogy a küldöttség a legnagyobb örömmel és meglepéssel vehette tudomásul azt, mert látta és közvetlenül tapasztalhatta, hogy azok az emberek, kiktől egy egész ország sorsa függ, szintén átlátták a székelytől gazdasági fejlődésének szükségét.

Adná az Isten, hogy ne csalódjunk a kapott ígéretekben!

Az alkoholelles mozgalomról.

„Senki sem lehet elég nagy ahhoz, hogy joga lenne mozgalomokat leicsinytelnie és senki sem lehet olyan kicsiny, hogy halasak ne lennének a csatlakozásért!”

Ezzel a jellegével indult el a nagy világba a magyarok szozatának egy kis rőpiratja, az alkoholelles mozgalomnak egyik legszimpatikusabb széles körben igen melegen fogadott törekvése.

Ezeknek a szavaknak nyomában oszlott el a közöny s nagy magasztosság mozgalommal szemben, a legfelsőbb köröktől végig, a közép-osztály hatalmas gerincén le a kunyhóban lakók elméjéhez és szívéhez és meghajlott egyformán mindenki a szavó előtt, melyre ezek a fenségesen egyszerű szavak vannak felírva.

A mult évi munkásságnak, soha nem lakadó faradtságának ez volt a legszebb erkölcsi diadala és vívmánya.

Es újult erővel dolgozik tovább a lelkes kis csapat az uttorok esodalatos, szívós lelkesedéssel és akaraterejével.

Mert nagy és fenséges az alkoholelles Szövetség célja és törekvése: kiragadni a népet az alkohol fertőjéből, hogy viruljon a haza!

Hogy bekeben legyen józan, takarékos, szelid erkölcsű, az Istentől nagyra hivatott magyar és ha harcra szólítják az események régi harci dicsőségéhez méltóan védje meg hazáját. Legyen helyén a szíve, élés a látása és acelas ereje a karja.

Ennek a mindnyájunkkal közös nagy érdekeknek, legszentebb célnak hatása alatt megtörtént a jó, engedett a közöny, elmúlt a kicsinylés szava az ajkakon s talán ebben az egy törekvésben testvéreként fog küzdeni a magyar — egymásért.

Mert a hogy ez a Szövetség tud dolgozni, az igazán tiszteletre, becsülésre méltó!

Tavol elzárva, szinte elszigetelve a nagy szellemi mozgalomk összekötő áramaitól, innen, szélső keletről irányítja azt, mozgalmat kiterjesztve a nagy hazának minden zugába. Igen tartalmas, nívós lapot szerkeszt az Alkoholizmus Ellen címmel (havi folyóirat) munkatársnak igen jó tollu írót nyerve meg, hozzájárulásra, vélemény-nyilvánításra készletli az ország legelőbb tudósait. Népmvelő előadásokat rendez; egyesületeket alakít és minden komoly eszközt felhasznál arra, hogy eszméit terjeszthesse, elvét diadalra segíthesse.

Művészi képes lapokat árusít, melyek megrendelhetők az Alkoholizmus Ellen szerkesztőségénél Gyergyószentmiklóson.

Legújabbán tizkoronás pályadíjat tűzött ki az absztinens tanuló ifjúság számára, az fogja megkapni, ki gondolatait az alkoholizmusról a „legvalásztékosabban s legügyesebben fejezi ki.”

Soha megállás, soha pihenés nincs ez egyesület életében. Egyik erkölcsi diadala az iskolai alkoholelles napnak eszméje is. Most impozáns módon munkálkodik a korsomák harmminchat óras zárva tartásáért vasár- és ünneppanokon és vajjon létezhettek ennél üdvösebb gondolat? Az aláírási ívek szetrőpítései széles e hazában mindenfelé, mindenhol nagy lelkesedést, meleg megértést találva; lehetetlen, hogy ez a nagyarányú fejlődött társadalmi mozgalom siker nélkül maradjon és ne találjon meghallgatásra a kormánynál.

Még a nagy feladaton kívül van erre az évre egy eléggé nem méltányolható törekvése az egyesületnek. Az őszel fog megjelenni az Alkoholelles Almanach Adam Éva főszerkesztésében, melynek gazdag és változatos tartalma igazán lezopgató lesz ezen a terén, amennyiben a Szövetség szellemében működő egyesületek, társulatok, iskolák bőségesen találnak előadásra alkalmas kész anyagot bármilyen nagyobbzású ünnepély számára.

Igy dolgozik, így munkálkodik ez az egyesület, közel szomszédságunkban félreess, szűkebb hazánk egyik pontjáról, egy lelkes, bátor kis csapatól körülvéve és az egész ország, sőt az ország határain kívül is tisztelettel, megértő támogatást biztosítva törekvések számára.

Adja Isten, hogy fehér zászlójuk, melyre a legszentebb szavak: a felebaráti szeretet és a hazaszeretet ígéri vannak vésvé, győzedelmes harcot harcolhasson!

W. F. A.

IRODALOM.

— **Katholikus családok lapja: „Élet”.** Képes heti folyóirat. Előkelő szívonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkesztéses katolikus írók gárdája élén László Alajos. Előfizetési ára egész évre 20 kor felévre 10 kor, negyed évre 5 kor Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmu, aktuális képekben gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.

HIREK

— **Kinevezések.** A m. kir. földmvelőügyi miniszter Makraney József m. kir. állatorvost főállatorvóssá, Józsefvics Adolf csikszentmártoni XI. fizetési osztályu m. kir. állatorvost X. fizetési osztályu m. kir. állatorvóssá nevezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Császár Károly udvarhelyvármegyei tanfelügyelőségi fizesztésűdi tollnokot a XI. fizetési osztály 3 fokozatába tollnoknak nevezte ki.

— **A Csikszereidai Kereskedők Köre** XV-ik évi rendes Közgyűlést 1913. évi március hó 2-án d. u. ó órakor saját helyiségében tartja meg a következő tárgysorozattal: 1. Jegyzőkönyvhiteltesítők választása. 2. Titkári jelentés. 3. 1912. évi pénztári számadók. 4. Könyvtárnok jelentése. 5. 1913. évi költségeloirányzat. 6. Indítványok. Indítványok az alapszabályok 11 §-ának 7. pontja értelmében a közgyűlést megelőző leg 5 nappal a Kör választmányához benyújtandók, s azokat a választmány terjesztje elé.

— **A r. kath. főnevelő-intézet helyi építőtől-zottsága** f. hó 21-én Mikó Balint v. b. t. t. elnöklettel ülést tartott, amelyen a főnevelő-intézet butori-zeresítésére nézve hozott határozatokat.

— **Támogasd a magyar Ipart.** A belügyminiszter akéréskeleményi miniszterrel egyetértőleg közzétett intézkedést a törvényhatóságok, amelyben hivatalosok az 1907-ik évben kiadott közzétartási szabályrendeletre. A közzétartási szabályrendelet szerint a törvényhatóságok, a városok és a községek közzétartásait tudvalevően hazai iparosoknál kötelesek beszerezni. Ennek a leghatározottabban kifejezett rendelkezésnek azonban nem mindenütt tettek eleget. Gyakran előfordult, hogy egyes városok és községek közzétartásait külföldi cégnél szerették be. Innen eredtek azok a közzétartási sérelmek, amelyekről különösen az utóbbi időkben gyakran hallhattunk. A belügyminiszternek ezeken a hatásra adta ki most azt a közzétartási szabályrendeletet, amelyben utalja a törvényhatóságokat, a városokat és a községeket, hogy a közzétartási szabályrendeletet a legszigorúbban tartásuk be.

— **Mozgalmak az erdélyi fürdőik fellendítésére.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület fürdőügyi osztálya a minap ülést tartott Kolozsárt. Az ülést dr. Török Imre, a fürdőügyi osztály elnöke vezette. Az elnök az ülést megnyitva, üdvözölte a tagokat és előadta, hogy a múlt közgyűlés határozata folytán hívta össze az ülést, amennyiben a közgyűlés utasította az E. K. E. elnökséget, hogy a tavasz folyamán az erdélyi fürdőik fellendítésének ügyében rendezzen az egyesület egy fürdőügyi nagygyűlést. M. Kovacs Geza főtitkár ismertette ezután az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek az erdélyi fürdőik fellendítésére irányuló két évtizedes működését. Az egyesület kétszer rendezett fürdőügyi nagygyűlést. Ezeknek határozatai folytán fürdőügyi kiállítás rendezett Párisban, Brüsszelben, Budapesten, Sepsiszentgyörgyön, Marosvásárhelyt és állandó kiállítást tart fenn a Matyas-házi múzeumban. Eddig összesen 14 fürdőügyi kiadványt jelentettek meg, köztük 1 német és 1 angol nyelvű. A működés részletes ismertetése után javasolta, hogy az E. K. E. fürdőügyi osztályának újabb való megalakulása és szervezése mondassék ki határozatilag, a szakosztály egyesítse ki magát a kolozsvári orvosok, gyógyszerészek beállításával. Tűzze ki a szakosztály a fürdőügyi nagygyűlés időpontját. A javaslat felett igen élénk vita fejlődött ki, a melyben résztvettek Gáspár Gyula, dr. Imre József, Balás Jenő, dr. Rigler Gusztáv, Gyöngyössi Béla és Litke Lőrinc. Határozatilag kimondták, hogy a fürdőügyi nagygyűlések megtartása feltétlenül szükséges és javasolják az igazgatóválasztmány előtt, hogy a gyűlést március hó 26—27-ére hívja össze. A nagygyűlés előkészítésére kiküldötték egy 12 tagú bizottságot s ezzel az ülést véget ért.

— **Madárvédelmi törekvések Olaszországban.** Örvedetes már magábanvevő, hogy ily címet adhatunk közleményünknek, mert Olaszországban eddig csak madárpusztításról volt szó, most azonban már józan kísérlet történik az ellenkező irányban is. A lapok hírei szerint Francesco Nitti olasz földművelési miniszter köriratot intézett a földműves iskolákhoz, a gazdasági szakköznevelő iskolákhoz, vadász- és állattudományi egyesületekhez és felhívással fordult a tanítókhöz és tanítókhoz, melyben kiemeli azt a nagy kérdéses, mely a gazdasági terményeket énkénti maradnak pusztítása folytán éri. A miniszter kíván a tanítókat és tanítókat kéri, hogy a madárvédelmet erkölcsi és esztétikai kihatása érvényesüljön. Talán nem tévedünk, ha a kormány az a lépést visszavezetjük a nemzetközi gazdasági intézet ismert határozataira, melyben ez a kormányoknak figyelembe ajánlotta, hogy a madárvédelem érdekében az iskolában is csináljanak propagandát. A miniszter iratának szövege előttünk még ismeretlen és így nem tudjuk, vajjon az iskolai hatóságok tényleg rendelkezést kaptak-e, vagy pedig csupán a tanítóság jóakarata számít felhívásról van szó.

— **Védékész az árvízveszedelem ellen.** — Serényi Béla gróf földművelési miniszter a vizáradások idejének közelésére való tekintettel felhívta valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét az árvízvédekezés sikerének biztosítására szükséges előintézkedések loganatosítására. A földművelési miniszter ez intézkedésével kapcsolatban most Lukács László miniszterelnök mint belügyminiszter körrendeletben utasította a törvényhatóságok első tisztviselőit, a nemalán bekövetkező árvízveszedelemmel szemben az élet- és vagyonbiztonság megóvása érdekében a maguk hatáskörében a legszelebbkor elővigyázati intézkedéseket tegyék meg. Egyidejűleg a csendőrkérdélti parancsnokságokat is utasította, hogy árvízveszedelem esetén a csendőrség alosztagjai a közigazgatási hatóságok és ármentesítő társulatok működését, különösen az élet- és vagyonbiztonság érdekében kellően támogassák s a hozzájuk intézendő megkereséseknek haladéktalanul és pontosan tegyék eleget.

— **Alkoholelles mozgalom vasárnapról.** A korcsmák, italkimérések vasár- és ünnepnap, valamint a választások alatti 36 óráz zárvatartása érdekében indított harc egyre nagyobb arányokat ölt hazánkban is. A Gyergyószentmiklóson székelt „Alkoholelles Szövetség” képviseletében az ország több vármegyében négygyűléseket tartanak, amelyeken a nép minden alkalommal nagy lelkesedéssel és örömmel

teszi magáévá az eszmét. Szabolcsmegyében: Dömötör György. Szepesmegyében Klein Ferenc. Csikvármegyében Szabó György fejtenek ki ez irányban lelkes agitációt. Valóban ideje volna, hogy ezen fontos kérdésben a törvényhozásunk is már egyszer állást foglaljon s törvénybe iktassa a korcsmák, italkimérések vasár- és ünnepnap, valamint a választások napja alatti 36 óráz zárvatartását. Valóságos áldás volna ez édes hazánkra. Azért támogatassuk mindnyájan az „Alkoholelles Szövetséget” nemes s hazafias aktiójában.

— **12000 aláírás a korcsmák vasárnapról bezárásáért.** A Gyergyószentmiklóson megjelenő „Alkoholelles Ellen” című folyóirat szerkesztője minden előfizetőjének egy aláírást küldött, hogy azokon aláírásokat gyűjtsenek a korcsmák vasár- és ünnepnap, valamint a választások napja alatti 36 óráz zárvatartása érdekében. Az izevek alig egyrésze gyűjtötték eddig be s már is 12000 aláírás van a memorandumra, amelyet az „Alkoholelles Szövetség” alkalmas pillanatban a törvényhozás színe elé fog juttatni. Aláírási leveket meg mindig lehet kérni az „Alkoholelles Ellen” folyóirat szerkesztőségétől. Posta Gyergyószentmiklós.

— **Meghívó.** A Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya úgyis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság, folyó február hó 25-én délelőtt 10 órák kezdődőleg a vármegyei ház kisebb termében ülést tart. Az ülés főbb tárgyai: 1. Földművelésügyi m. kir. miniszter ur megküldi az 1912. évi XXIII. t. c. életbe lépése és végrehajtása tárgyában kelt rendeletét. 2. A tejszállításhoz használt edények tisztántartása iránt kelt rendeletét. 3. A méhészeti kerületek újjászervezését feltüntető táblázatát. 4. A fertőző húvellyhurut költetőző gyógyítása iránt felmerült kérelmek tárgyában kelt leiratát. 5. Vármegye alispánjának az apaállat vizsgálatok ellen felmerülő lellebbezéses elbírálása s az idegen vármegyékbe a bikavásárra hajtott apaállatok minősítése tárgyában kelt átirata. III. 6. Magánjavak igazgató-tanácsa a faiskolakezelők és zöldségtermelők jutalmazására 600 kor. pályadíjat engedélyez IV. 7. Székelyföldi kirendeltsg helyi megbízottja értesít a tavaszi vetőmag szükséglet fedezése tárgyában tett intézkedéséről, 8. életmezési és lakarmányozási célokra beszerződés ptyóká és törökbuza szállítványok kedvezményes szállítási feltételeiről, 9. bejelent tagul az újtsznádi gazdákort. V. 10. Marosvásárhelyi keresk. és iparkamara megkeresése a Maros folyó szabályozása és hajozatavó telele iránt VI. 11. erdélyi gazdasági egylet megkeresése a földbirtok eladás és vásárlás adatainak közlése iránt. VII. Folyó ügyek. 12. Az 1909. évi X. t. c. végrehajtása tárgyában az önkezelés alatt álló birtokok jóvedele átlagának megállapítása céljából a vármegye területéről beszerzett adatok 13. A folyó év tavaszán tartandó tenyészbikavásár programja. 14. A faiskolakezelők és zöldségtermelők jutalmazása iránt pályázat hirdetése 15. Tagsági ügyek.

— **Uj levelezőlapok.** A hivatalos lap utóbbi száma új levelezőlapok forgalomba hozatalát közli. Az új kibocsátású levelezőlapok az eddigiekhez nagyságban teljesen hasonlóak lesznek, csak a címadólat választja ketté egy függelYES vonal, melynek baloldali részére is szabad lesz írni.

— **Nem lesznek hadgyakorlatok.** Egy bécsi hír szerint az idén nem lesznek nagy hadgyakorlatok, mert a külpolitikai bonyodalmak miatt amugyis be vannak hívva a tartalékosok és a tábori szolgálat van clyan instruktív, mint a manóver. De tekintettel kell lennie a hadvezetőségrek arra a szempontira is, hogy a katonai intézkedések nagy anyagi áldozatokkal jártak, amelyeket nem lehet még jobban növelni nagy hadgyakorlatokkal. Fontos szempont volt a hadgyakorlatok elmaradására az is, hogy a tartalékosok tömeges behívása csatládjaikra is nyomászatban hatott. Eddig meg egyáltalán nem tettek előkészületeket az idei manóverekre, pedig ilyenkor már az előkészületek legnagyobb része meg szokott történni.

— **A parlamenti őrség gyilkolhat.** Nyilvánosságra került a parlamenti őrség szabályzata, melynek 13. §-a az őrség fegyverhasználati jogáról következőkben rendelkezik:

- a) jogos védelem gyanánt, ha őket tetleg meg-lámadják;
- b) ha életüket vagy testi épségüket oly kör-lmények között veszélyeztetni valamely támadás, hogy ennek bekövetkeztétől alaposan tartlathnak;
- c) ha szolgálatuk teljesítése közben oly tetleges éntenszegülésre találunk, mely azt megghusíthatna és az ellenszegülés legyőzése kíméletes eszközzel siker-telenül kíséreltetett meg;
- d) ha a fegyver használat életükben vagy testi épségükben megtámadni harmadik személyek meg-mentésére, vagy megvédésére szükséges.

Vagyis ebből látható, hogy csekély ürügy elég arra, hogy az őrség szabadon lepusztíthatassa a kép-viseleket. Illyene még alkotmányos államban nem volt példa!

— **Halálozások.** Zöld Domokos sztrekercisorai (Fogaraszegyelem) állami tanító életének 23-, tanítósá-gának 3-ik évében, folyó hó 18-án délelőtt 11 órák rövid, de türelemmel viselt súlyos betegség után meghalt. Temetése február hó 20-án délelőtt ment végbe Csikdelélen nagy részvét mellett.

Csikmadarasi Száva Katinka folyó hó 21-én reggel 4 órák hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 23-án lesz. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak úgy a maguk, valamint a közeli és távoli rokonok nevében a meglőtt szív lesújtott fáj-dalmával tudatják, hogy a drága jó engedelmes gyer-mek, szerető testvér, sógorasszony, nagynéne és rokon Száva Katinka életének 45-ik évében, folyó hó 21-én reggel 4 órák hosszas betegség után az Urban csendesen elhunyt. Szeretett halottunk földi marad-ványai február hó 23-án d. u. 3 órák fog a csik-madarasi róm. kath. templom sírkertjében örök nyugalomra helyeztetni; lelkéért az engesztelő szent misé-áldozat február 24-én reggel 9 órák fog az Egék Urának bemutatlni. Nyugodjék csendesen, az örök világság fényskedjék neki! Csikmadarasi, 1913. február hó 21-én. Özv. Száva Jánosné Dajbukát Ka-talin bánatos édesanyja. Száva István, Fejér Kristóf, Száva János, Száva Antal, mint testvérei. Száva Honka, mint sógorasszonya, Száva Tocika, mint unokácsce.

— **Zenés Korcsolya elütán.** A városi Korcsolya-egyesület vezetősége a helybeli fúzló-zene-kar szives közreműködésével vasárnap, folyó hó 23-án zenés delután rendez. A jégpályán annak ellenére, hogy az kitűnő karban volt tartva s az idő is rend-kívül kedvezett, nem uralkodott az idén eleven élet. Reméljük azonban, hogy az igerkező kellemes szóra-közásban most már sokan vesznek részt. Annál is inkább kérjük a szives látogatást, hogy az egész-séges célú sportegyesület a megszabott csekély belépő-díjakkal anyagilag is támogatódjék.

— **Az ifylatali mandátum.** A Székely György halálával megűresedett ifylatali mandátum nem sok jelöltet visz harca. A kerület u. i. köztudomásu — nagyszemben örök kormánypárti s a jelen zavaros vi-szonyok között az ellenékek nem állít — hír szerint — jelöltet, s így Szentiványi Miklós, volt alispán a munkapárt jelöltje könnyen juthat — üres helyre. A választás most szombatot (22.) lesz.

— **A naplapon teljeseen hiányosan közölték,** hogy a 10 koronások folyó hó 28-tól a forgalomból kivonattak. Ezen hiányos közlés alapján a közönség felvilágosítására hozzuk, hogy 28-án tul azok a 10 koronások nem válthatók be, amelyek 1900. évi március 31-én lettek keltező és 1901. szeptember 2-án hoztattak forgalomba. Ezek 1907. évi február 28-ig már bevonattak és ezen ideig fizetés vagy átváltás végett az adóhivataloknál elfogadhatók voltak. A folyó hó 28-tól pedig sem fizetés, sem átváltásra el nem fogadhatók és most már köz-kezen egyáltalában nincsenek is. — A most forgalomban lévő 10 koronások 1904. év január 2-án vannak keltező és 1905. febr. 25-én hoztattak forgalomba. Ezeknek forgalomból való kivonása tárgyában ez idő szerint még rendelkezés nem történt.

— **Felolvasó estély.** A csikszerepai Oltáregye-sület folyó hó 18-án tartotta meg nagybőjti első felolvasó estélyét, mely folytatódni fog az egész nagy-bőjti idő alatt, a kath. ótundat fejlesztésére, a hitélet nevelésére. Az estély központja Ágner Béla főgimn. tanár felolvasása volt, „Modern konvertita írók” címen, melyet a közönség mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatott. Több szavaltat és zenés énekszám után igen kedves volt még Lengyel Friduka zongora játéka, mely a csinos kis programnak csat-tanós befejezőesté képezte. A legközelebbi felolvasó estély szinten kedden (25-én) este lesz a polgári leányiskola nagyertermében. Felolvas Dr. Csipák Lajos főgimn. tanár, azokivül lesz még ének, szavaltat stb. Külön meghívók nem lesznek kibocsátva, éppen ezért a n. é. közönség szives megjelenését czuttal kéri: A rendezőség.

— **A nemzeti zászló megsértése.** Szégyen pirja borítja arcunkat és eléggé súlyos szavakat nem találunk annak a botrányos csínytevésnek méltó el-ítélésre, mely Székelyudvarhelyt, a tősgyökeres szé-kei anyavárosban e hó 17-ikére virádróla megtörtént. Vasárnap este a polgári önképző- és segélyző egylet a Budapest-szálló színházteremben mikédevelő előadást s s azután táncmulánnt tartott. A bejártilhoz kitűzést a címeres nemzeti zászlót. A mulatság vége felé aztán valami éretlen subanok a zászló rudját közösen le-törték és elvittek. A közbotrányt keltő büntény miatt a kör vezetősége jelentés tet a rendőrkapitánysághoz, mely a nyomozatot a jómardak kézrekerítésére meg-indította.

A Csikszépvizen február 2-án tartott táncestélyen felléltettek: dr. Márton László főszolgabíró, Fejér Miklós, Dajbukát Antal, Miniér Lajos szolgabíró, Kovács Mihály plebános 10—10 kor., Dr. Fejér Ist-van 5 kor., Dubál Antal, Gal Ödön 4—4 kor., Ger-gely Viktor, Balánka Gyuri, Miklós Antal, Schenk Sandor, özv. Zsáskovics Jánosné, Teutich Frigyes, Boda József, Deák Elek, Terete Imre 3—3 koronát; Kánya Lajos, Antal Imre, Balázs Dénes, Zakariás Ja-nos, Éltés János Zakariás István, Lukács József, Ru-

dics István, Szebeni Antal, Bartha István, Gábori Erzsike, Biró Antal, Ósz Mihály, dr. Zakariás István, Faraó Simon, Bukki Kálmán, Minér család, Gábori plebánus, Császár Joaszkim, Debrezsi József, Szabó Béla, Csutor Gáspár, Kacz Mór, Dejar Kálmán, Gal Lajos, Imre Tivador, Sándor Zsigmond, Vitus Berta, Krausz János, Csikí János, Trohán Béla, N. N., Balló János, Antal Gergely, Madarasi csendőrör, Léner Márton, Mánya Kristóf, 2—2 koronát; Benedek Ödön 1 kor. 80 fill., Kovács Péter 1 kor. 60 fill., szendőkmosi csendőrör 1 kor. 40 fill., Pál Dénes 1 kor. 20 fill., Sánta Imre, Karda Lajos, Zöld László, Bocskor Lajos, Kovács Péter, Eröss Viktor, Zakariás N., Mánya Ráfel, Eszenyei Antal, Orbán István, Nagy Ádám, Vána Samu, Galaci Miklós, Dobos András, N. N., Lira Albert, Hencz Károly, Bajer Ferenc, Székely Ödön, Cseli István, Miclina Rezső, Szabó Ferenc, Szabó Lajos, Szabó Márton, Kassai Lajos, Benő Pál, Szabó Béni, Antal Domokos, Ferenc Lajos, öngyús báró Vaidinere, postás kisasszony, Fazakas Mózesné, Ferenc Károly, Sobert Katinka, Balázs Lajos, Dobál Náni, Szőre Árpád, Szebeni Menyherd, Fejér Jakab, Vákár József, Zakariás Jakab, Dobos András, Rácz József, Ilyés József, Kristi Domokos, Bálint János, Bogár Ferenc, Ferenc Imre, Kunda Lajos, János Dénes, Domokos István, Szűcs Imre, Miklós Dénes, Vilko Jenő, Tőke Géza, Gondos Etelka, Benedek Imre, Jakab János, Pap György, Németi Sándor, Sárosi Albert, Paláncz Sándor, Benő Pál, Lázár Dénes, Dazbek Sándor, Borisák János, Gyórpál N., Császár Donát, Bléncsi Károly, Bara János, Bartha Károly, Biró Imre, Ferenc Lajos, Szűcs N. Orosz Mihály, Szakács Károly, Asztalos Béla, Léner Antal, Részeg Béni, Szabó Máté, Kovács Béni, Bálint Vilmos, Czinciri Ferenc 1—1 koronát; ifj. Fülöp György, Biró József, Szakács Lajos, Mihály Ignác, Kosztácsok Gábor, Lakatos Pál 60—60 fillért; Dombi Sándor, Kodór József, Nagy fővigyázó, Dombi Sándor, Benedek Imre 50—50 fillért; Miklós Gyula, N. N., Imre János, madéfalvi csendőrör 40—40 fillért; Tausz Joákhim 30 fillért; Kinzo József 20 fillért.

— Marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara vezetőségétl vetjük a következő sorokat: A kamarai intézményre és önként érleltől egy Kamara összes tagjaira kötelezettségek háramlottak abból az alkalmából, hogy a kereskedelemügyi miniszter u. a székely ipari miniszteri bizottságot Dr. Bernády György főispán személyében kinevezte és vezetés alatt a székely ipari kirendeltség szervezését elvben elhatározta. E kirendeltséget a Kamara kezdeményezte és szorgalmazta s mert első lesz az országban, úgy a kormány, mint a nagy közönség fokozott érdeklődéssel tekint rá. A székely gazdasági kérdés megoldását várják tőle. Feladatunkká adódott ennél fogva, hogy ne csak érdeklődünk, hanem cselekvőleg részt vegyünk úgy a szervezés, mint az aktív munkálkodás mozzanataiban. Elhatározta a Kamara, a kérdés általánosabb ismertetése, kiterjesztése és egyben tisztázása végett vitaestélyeket rendez az iparkamarában. E vitaestélyek már most február 21-én kezdetüket veszik. Részt vehet benne mindenki, de különösen kérjük a kamarai tag urakat, hogy lehetőleg minden alkalommal jelenjenek meg, hozzák magukkal barátait, hogy saját egyéni és üzleti, valamint általános székely érdekekben termeljenek észmelet és javaslatokat s a vita során bizalmas együttműködésben ösztönözni nyíltsággal tárják fel. Azt akarjuk, hogy a közéletnek elősorolhatatlan sok baja az iparnak és kereskedelemnek elhanyagolt kérdése egymás iránti bizalommal, egymásnak megértésével komolyan tárgyalhassanak s azok során kialakuljon az a közvélemény és kifejlődjön az az erő, amely az ipar és kereskedelem fogalmát jogosult nivójára fölemeli. Emellett igen természetesen eleget kell tennünk a becsületbeli kötelezettségnek, melylyel tartozunk elősorolható önmagunknak, másodsorban pedig a kormánynak és a nemzetnek, amikor a székelység létérdekébe vágó feladat megértését s ahhoz való készségünket is bizonyítaniunk kell. Erdély hegemoniájának biztosítása a gazdasági kérdésen dől el. A székelyeken épül fel, vagy semmül meg, nem később, hanem most velünk és általunk, mert halogatásra már nincs idő.

Méltóztassanak igen tisztelt Kamara tag urak elefekt gondolkozni és a Kamarát fontos kezdeményezésében szeretettel és bizalommal támogatni. Az idei tavaszi vitaestélyek sorozatát közöljük. A Kamara gyűlés termében a nagy közönség részvételével előadásokat tartanak: február 21-én Köllő Ignác Marostordavármegye alispánja, március 7-én László Gyula kamarai m. titkár, március 21-én Szende Pál (Budapest) az Omke titkára, április 4-én Aschenbrenner József felső kereskedelmi iskolai tanár, április 18-án ifj. Császár Lajos építész, kamarai tag, május 2-án Sz. Szakács Péter titkár. Az előadások a jelzett napokon d. u. 5 órákor kezdődnek. Minden egyes előadás vita alá bocsátódik és ahhoz a jelentkezés sorrendjében bárki hozzá szólhat.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

M. Gy. Csiksomlyó. A verselés nem olyan könnyű mesterség, ahogy némely diák hiszi. Még önképzőkörbe se való, annál kevésbé lapba. Szikrája sincs bennük a tehetségnek.

A hó haszna.

(Folyt. és vége)

De a hó még egy másik formában is gazdagítja a földet nitrogénnel, még pedig ammóniák formájában. A mikor a frissen hulló havat megvizsgálták, abban literenkint átlagosan egy milligramm ammóniákat találtak; egy félnap után azonban ugyan ennek a hőtömegnek egy literében már tíz milligramm ammónia volt.

Ennek pedig az nyitja, hogy a földben lévő szerves anyagok — mint levelek, növény és állati hulladékok, rothadás közben ammóniák rendszeresen a levegőbe illan, a hó azonban elnyeli, magába oldja. Mikor aztán a hó megolvad, az ammóniások viz beszívárog a földbe és azt ily módon trágyázza.

A hótakaró azonban szabályozója is a levegő hőmérsékletének; amikor beáll tavasz elején az olvadás ideje, a melegség hirtelenül esetleg mód felett emelkednek. Ilyenkor azonban a hó is olvadni kezd és az olvadáshoz megkívánt, megelet a levegőtől vonván el, azt lehűti, sőt állandóbb hőmérsékleten tartja.

A hórétég továbbá a nedvesség szabályozója is a termőtalajnak. A földbe levő nedvesség természetesen télen is párolog, ha lassabban is, mint nyáron, de a hólepel nem engedi a vízpárákat a földből elillanni, azok a hó alján lesűrűsödnek s újra visszafolynak. Mikor pedig kikeletkor az ébredező növényeknek több vizre van szükségük, akkor az olvadó hó nedve beszívárog a földbe s elengedő vizet nyújt. Az esőnek rendszeren csak 15 százaléka szívárog be a földnek mélyebb részeibe, ellenben a hónak háromnegyed része beszívódik a rögök és göröngyök közé s azokat lazítja, omlasztja.

Ime ennyi haszna van a hónak.

Vértes József.

925—1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1912. évi Th. 7812. számú végzése következtében Dr. Botár Adolf ügyvéd által képviselt Dr. Botár Benő ügyvéd csikszentmártoni lakos javára 800 K. s jár. erejéig 1912. évi november hó 26-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglatl és 2043 koronára becsült következő ingóságok, u. m. marhák, széna és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1912. évi V. 475/2 számú végzése folytán 800 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 110 kor. 38 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Csikszentgyörgyön végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1913. évi március hó 5-ik napjának délutáni 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlathatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszentmárton, 1913. évi febr. hó 16-án.

Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

192—1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1913. évi V. 81/2 számú végzése következtében Dr. Csedő András ügyvéd által képviselt Bogos János és társai szepvári lakosok javára 437 K. s jár. erejéig 1913. évi január hó 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglatl és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: széna és juhok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak fenti V. számú végzése folytán 437 kor. tőkekövetelés, ennek a jár. erejéig végrehajtást szenvedők lakásán Csikszepváryon leendő megtartására 1913. évi március hó 12-ik napjának délutáni 5 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlathatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszentmárton, 1913. évi február hó 19-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó.

Csikszentmártonban, a szentléleki utcában, öt egymás mellett levő háztelek eladó. A feltételek megbeszélhetők Bezce Antal tulajdonossal.

2—2

129—1913. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1589 számú végzése következtében Dr. Csedő András csikszentmártoni ügyvéd által képviselt Tankó Lukácsné szül. Csatlós Borhára javára 164 K. 70 f. jár. erejéig 1912. évi dec. hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglatl és 610 koronára becsült legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán 161 kor. a járuléki bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedők lakásán Gyimesen leendő megtartására 1913. évi március hó 5-ik napjának délutáni 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlathatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszentmárton, 1913. február 13-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

78—1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1312. számú végzése következtében Dr. Tauber József csikszentmártoni ügyvéd által képviselt Klein D. budapesti cég javára 495 kor. s jár. erejéig 1912. évi október hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglatl és 2100 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok, nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1312. számú végzése folytán 495 kor. tőkekövetelés, ennek 1911. évi december hó 11. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 65 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedték lakásán Csikszentmártonban leendő megtartására 1913. évi március hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlathatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszentmárton, 1913. február 10-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó!

Egy modern négy szobas ház, melyben van fürdőszoba, két pince, téli-, nyári konyha, istálló, nagy kert és udvar.
Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

1—3

Értesítés!

Tudomására hozom a n. é. helybeli és vidéki közönségnek, hogy rakított tartok mindennemű

Cserépkályhákból

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktűzhelyek felállítását, átalakítását és inkarítását, továbbá a fűtőkádák és a burkolatok kirakását fajenc porcellánból és minden e szakmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. Vidékre is kellő felvilágosítást nyújtok. Ertekezni lehet MICHINA REZSŐ és VEJE cégnél Csikszentmártonban.

A nyüzmerdem közönség szíves partfogását kérve, maradok tisztelettel:

LUKÁCS FERENC,
cserépkályhás.

Máma legjobb és legolcsóbb sörök csak a sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és Iroda:

Gál Ferenc

— Első csikmegyei gózsörgyára Csikszerezadán. —

Olcsó Butor

bevásárlási forrás Rákóczi-utca 36. szám.
Hajnódi József-féle ház, Csikszereada,
ahol finom fabutortól vásárolt festsétt butorig,
a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Madártani állomás Zsögödön.

Elvállja magyarhoni madár és tojásgyűjtemények, vagy egyes darabok meghatározását, madarak szakszerű, természetű kiutómását.
Megnyitott: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERE LÁSZLÓ

a zsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

Király Ernő mulat

„Sokszor úgy szeretnék sírni“, „Futóbolond“ és „Temetés volt a faluban“ egujabb, sikerült felvételek, kétoldalu hanglemezen, kizárólag egyedül csakis

WÄGNER

„hangszer- király“ (B.-pest, József-u. 15) kaphatók a „Columbia“ lemezek főraktára. Használt lemezeket ráfizetés nélkül becsérel. Legolcsóbban javít. Telefon. Kérje a 68. számú diszfőirjegyzéket. Figyeljen jól a „WÄGNER“ névre.

Alcsiki Bank r.-társaság Csikszentmártonon

1913. január 1-től, további intézkedésig

betétekért 5 százalékos kamatot fizet és a betéti kamatadót is viseli.

Mátrai Ignác

órász, ékszerész- és gramofon-üzlete Csikszerezadán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű

Inga- Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövi ékszerekben.

A legújabb és legtekélyesebb, tiszta

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszerész cikkek nagy választékban.

Olcsó árak!

—:

Pontos kiszolgálás!

„Styria-Universal“

Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszáru pamutot ugyanazon gépen.

Arjegyék ingyen. Részlet fizetésre is. Képviselek kerestettek. Styria-kötőgépgyár, Graz, Itál.

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadóhivatal.

POHARAS

Legjobb sör

a „Pilseni Ösforrás“

Egyedüli elárúsító hely:

Csikvármegye területén

CSIKSZEREDABAN

SÖR

özvegy Nagy Istvánné Zoltán-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kapható.

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Szvoboda Józseftől (Szultán-féle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férfi-, női divatcikkeket, cipőket, függönyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a legegyszerűbből a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó áraktól és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. közönség, ha vételkötelezettség nélkül is megtekinti.

Tisztelettel:

JAKAB GYULA.

Szvoboda Miklós

könyvkereskedése Csikszerezadán

Allandó raktár:

a nyomdászati szakmákban előforduló papirokban. Több előkelő papírgyár lerakata. Különlegességek különféle boríték- és levelepapír, chromo, illusztrációs, nyomó- és könyvpapirokban.

A Péterfalvi papírgyár

egyedüli lerakata Csikvármegyében.

BUTOR

dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédli, uriszoba, szalon, kastély, háló, szanatorium- és penzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési

feltételek mellett szállíthatók. Kérjen ingyen prospektust. — Kroh lakás-berendező, Budapest, IV. Váci-utca 8/y.

Nem bankhitel. Váltó nem kell.

Parfumerie „Hez“ illatszertár

háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

Valódi Johann Mária Farina kölnivizek!

1 kis üveg 90 fillér, 3 üveg egy eredeti ládikában	2 K 50 f.
1 közép üveg 1 K. 80 f. 3 üveg egy eredeti ládikában	5 „ 10 „
1 nagy üveg 3 K. 60 f.	10 „ — „
1 üveg 1/2 liter eredeti kölni víz	2 „ 80 „
1 üveg 1/2 „ „ „	5 „ 20 „
1 üveg 1 „ „ „	9 „ 50 f.
Eredeti kölni víz szappan 1 drb. 1 korona, 3 drb.	2 „ 80 „
Kölni víz kréme 1 tégely 1 korona, 3 tégely	2 „ 80 „
Kölni víz powder 1 doboz 1 korona, 3 doboz	2 „ 80 „
Saját készítményűl kitűnő minőségű „Hez“ kölni víz 3 kis üveg 1 K. 30 f.	2 „ 80 „
3 közép üveg 2 K. 50 f. 3 nagy üveg 4 K. 80 f. 1/2 liter 3 K., 1 liter 5 K. 50 f.	2 „ 80 „
1 üveg American hajpótról „Dr. William Thomson“ 94 fillér. 12 drb. finom illatosított mosdószappan 2 K. 20 fillér. 1 drb. „Vera-Violetta“ arószappan 71 fillér.	2 „ 80 „
3 drb. 2 K. 1 tégely tejkrém 40 fillér. 3 tégely 1 K. 06 fillér. 1 deka francia parfüm bármely illatban 70 fillér. 5 deka 3 korona.	2 „ 80 „

Utánvételt csomagolást nem számítunk. 4 koronán aluli megrendelésekhez a pénz előre beküldendő 40 fillér portódíjjal.
Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnk kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás, kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. — Orvosilag ajánlva. 1 üveg 180 f. ehhez egy feeskendő férfiának, vagy nőnek 1 korona 50 fill. — Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatású testszaggyógyászkodónál, reuma-, csúsz-, fejt-, fogfájásnál és bőrvizketegségénél. 1 próba üvegcső 40 fl. 1 nagy üveg 1 K 50 fl.

Skribanek K. M. gyógyszer-tára a Kereszthez
Temesvár, Erzsébetváros, XIV. Hunyadi-ut 30.
Viszont elárúsítók jól fizetve.